

אלומות סמינר אפריל: מפסגות של מדיניות לתובנות של שותפות

דבר המערכת: תרגום החזון לשפת המעשה

סמינר אפריל של תוכנית "אלומות" היווה עבורנו צומת דרכים רעיוני ומעשי. בראשית הדרך עסקנו בגיבוש חזון חינוכי רחב, ואילו הסמינר האחרון סימן את המעבר המכריע מהמופשט אל הקונקרטי – השלב שבו עבודה סיוזיפית מתגבשת לכדי מסמכי מדיניות רהוטים ובנייטשום. במהלך יומיים אינטנסיביים פעלנו להשגת ארבע מטרות מרכזיות: חתירה להשלמת תהליכי ההשפעה על המדיניות, העמקת מעגלי האמון וההיכרות, חשיפת תוצרי השיא של הקבוצות, והנחת התשתית המקצועית לקראת הסיוור הלימודי המתוכנן בליטא.

היום הראשון: ממרחבים אישיים לאתגרים גלובליים (15 באפריל 2026)

"בוקר טוב" של וורוד

בפתיחת היום שיתפה אותנו **וורוד** במסע אל חייהם של המיעוטים בישראל. בשפה רוויית רגישות תיארה וורוד כיצד המתח במרחב הציבורי מחלחל אל המרחב האישי ביותר, עד כדי חששם של צעירים לדבר בשפת אימם בתחבורה הציבורית. עדות זו הציבה מראה נוקבת מול פנינו, והדגישה את הצורך הדחוף בשיח מכיל המכיר בזכותו הבסיסית של כל אדם לחוש מוגן ושייך בתוך המרקם הישראלי.

אבולוציה של תודעה: משבר האקלים / דב חנין, יו"ר פורום האקלים הישראלי

ד"ר דב חנין, יו"ר פורום האקלים הישראלי, פרס בפנינו סקירה מרתקת על האבולוציה של התודעה האנושית בנוגע למשבר האקלים, בדומה לתהליכי עומק היסטוריים. הוא תיאר את המעבר מהתעלמות מוחלטת אל הטלת הספק במקור המשבר ועד להכרה המדעית והחברתית הגורפת באחריות האנושית ליצירתו. דב הדגיש כי אף שישראל היא מדינה קטנה, מוטלת עליה האחריות לקחת חלק בתיקון. הוא הציע זווית אופטימית שבה המשבר הוא דווקא הזדמנות למינוף הכלכלה הישראלית, באמצעות ניצול משאב השמש המקומי לאנרגיה מתחדשת והפיכת האתגר הסביבתי למנוע צמיחה טכנולוגי וחברתי. בדבריו, שגובו בנתונים חדשים ובסיפורים מעוררי מחשבה, קרא חנין למנהיגות חינוכית וציבורית שרואה במשבר קריאה לפעולה למען עתיד טוב יותר.

אופקים בין-לאומיים: מפגש עם שגריר ליטא בישראל

זכינו לקבלת פנים חמה וידידותית של שגריר ליטא בישראל, **אודריוס ברוזגה**. המפגש התאפיין בשיח פתוח ובלתי אמצעי, וסיפק לנו את העוגנים התאורטיים הנדרשים להבנת מערכת החינוך הליטאית והאתגרים המקומיים שהיא מתמודדת עימם. ההכנה המוקדמת הזו אינה רק טכנית. היא מעניקה את ההקשר והעומק הדרושים לקראת המפגש המעשי בשטח.

אירוע השיא: מרתון המדיניות

מרתון ההצגה של מסמכי המדיניות היה קו הסיום של מסע כתיבה אינטנסיבי ומעמיק. בחלל החדר הורגשה תכונה של יצירה; זה היה הרגע שבו ה"פיצ'ים" המזוקקים העניקו תוקף לחודשים של חשיבה. לאחר התארגנות צוותית אחרונה הציגו שש הקבוצות את עיקרי מסמכי המדיניות שלהן. ההצגות לוו בשולחנות עגולים, וכך התאפשרו דיאלוג עומק וביקורת עמיתים בונה שהפילו חיים בטקסטים הכתובים.

בפורמט המכונה **"סליחה על השאלה"** חלקו נציגי הקבוצות את רגעי השפל והגאות בתהליך הכתיבה. החשיפה הזו אפשרה עיבוד רגשי קבוצתי לתהליך המקצועי המאומץ.

נוכחותם של נציגי משרד החינוך והתייחסותם המעמיקה לכל תוצר העניקו למסמכים גושפנקה מקצועית חשובה, וסימנו את פוטנציאל ההשפעה הממשי של הקבוצה על עתיד המערכת. קבלת משוב מקובעי מדיניות היא רגע מכונן עבור מובילי שינוי. היא בונה את הגשר ההכרחי בין ה"שדה" החינוכי לבין מסדרונות המדיניות, ומעניקה למשתתפים את ההכרה כי קולם לא רק נשמע, אלא מובא בחשבון כגורם מעצב.

בתחושת הישג זו עברנו להפוגה של חיבור גופני ורוחני במלון לאונרדו פלאזה בנתניה, שם עדי ושרון הובילו אותנו ברגישות אל תוך זמן של שקט ועיבוד.

היום השני: אופטימיות מעשית וגיוס כוחות (16 באפריל 2026)

היום השני התמקד בבניית החוסן הנדרש להנהגה ציבורית, מתוך הבנה ששינוי מערכת מתחיל ביכולתו של המנהיג לבחור בתקווה כעמדה אקטיבית.

סיפורים ישראלים

בטקסטים מעוררי השראה נחשפנו לסיפוריהם של **חאלד ודנה** – שני סיפורי צמיחה מתוך שברים, המדגימים את הבחירה בחיים דרך המעשה החינוכי. יחד, סיפוריהם של דנה ושל חאלד הדגימו את האופן שבו כאב פרטי הופך למנוע של שליחות ציבורית, והראו כי מנהיגות נמדדת ביכולתה לאסוף שברים לכדי תמונה של תקווה.

זמן קבוצה

זמן הקבוצה העיד על הדרך שעברנו יחד. עומק הנושאים שעלו, לצד הנכונות לשתף בגלוי בדעות שונות, הראו את רמת האמון שנבנה בינינו. העובדה שכל אחד מאיתנו לקח חלק פעיל בשיח והגיב מתוך כבוד לאחר הצביעה יותר מכול על ההתגבשות שלנו כקבוצה בוגרת ומלוכדת. תודעה קבוצתית זו היא הנכס היקר ביותר שלנו.

עיבוד של התהליך הצוותי: ד"ר מאיה כהן מלייב, ראשת התוכנית לייעוץ חינוכי,

אוניברסיטת בר-אילן

בסדנת העיבוד שהנחתה **ד"ר מאיה כהן מלייב** (בוגרת מחזור ג') בא לידי ביטוי האמון העמוק שנבנה במחזור ה'. היכולת לנהל שיח פתוח על דעות קוטביות מתוך כבוד הדדי העידה כי הקבוצה הבשילה לכדי גוף מנהיגות מלוכד, המסוגל להכיל מורכבות ופולורליזם.

הסיור הלימודי בליטא

הציפייה לסיור הלימודי בליטא מהולה בסקרנות מקצועית ובהכרה בערכו של המבט הבין-לאומי. במסע נתמקד בשינוי המדיניות המערכתית שבוצע בליטא בתחום הכשרת המורים, ונבקר במוסדות חינוך מובילים כדי ללמוד מקרוב על יישום רפורמות בשטח.

למידת עמיתים בין-לאומית היא המפתח להרחבת ארגז הכלים המנהיגותי. המפגש עם מודלים שונים מאפשר לנו לבחון מחדש את "אמיתות היסוד" של מערכת החינוך הישראלית ולהביא תובנות רעננות מבוססות שטח. הידע התאורטי שקיבלנו מהשגריר ומהצוות המכין יתורגם בליטא ללמידה משמעותית וחוויתית.

מוכנות לפרק הבא

סמינר אפריל ננעל בתחושת חגיגות ושליחות. הצלחנו להפוך חזון למסמכי מדיניות מוצקים, העמקנו את השותפות המקצועית והאנושית, והוכחנו כי מחזור ה' הוא קבוצה בשלה ומלוכדת. אנו יוצאים מהסמינר לא רק עם מסמכים כתובים, אלא עם אמונה עמוקה ביכולתנו לחולל שינוי. אנו מוכנים למסע לליטא – לא רק כתיירים של חינוך, אלא כמעצבי מדיניות המבקשים להביא את הבשורה הבאה למערכת החינוך בישראל.

רשמו את האלומות:

איאד מוהנא, המזכירות הפדגוגית משרד החינוך, ו**ד"ר רז הראל**, המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין